

Position Paper: Rondetafelgesprek tijdelijke commissie Digitale toekomst 2 maart 2020

Inleiding

Digitalisering verandert onze economie en samenleving ingrijpend. Het zorgt niet alleen voor economische groei en nieuwe banen, maar het kan ook onze zorg en onderwijs verbeteren en een belangrijke bijdrage leveren aan de complexe energietransitie. Bedrijven zetten bijvoorbeeld data en AI in om beter inzicht te krijgen in het eigen energieverbruik met als doel energie te besparen. Digitalisering is niet iets voor in de toekomst, maar is iets wat nu al dagelijks plaatsvindt. Iedereen moet daarom de mogelijkheid hebben om de kansen te benutten die digitalisering ons biedt.

Belang van digitalisering voor de industrie

Digitalisering heeft enorme impact op de technologische industrie. Het biedt ondernemers de mogelijkheid om nieuwe verdienmodellen toe te passen, (arbeid)productiviteit te verhogen, kosten te besparen en werknemers te ondersteunen in het uitvoeren van moeilijke taken. Nog niet alle bedrijven voelen de urgentie om te digitaliseren. Terwijl digitalisering belangrijk is voor het toekomstig verdienvermogen en continuïteit van het bedrijf. Het Smart Industry Programma heeft als doel om Nederland tot het meest flexibele en het best digitaal geïntegreerde productienetwerk van Europa te maken. Daarbij moeten we ook rekening houden met randvoorwaarden zoals de toegankelijkheid van data, delen van data en cybersecurity.

Iedereen in Nederland techwijs

Digitalisering heeft een enorme impact op het leven van mensen. Deze impact zal de komende jaren alleen maar groter worden. Het is belangrijk dat mensen beter gebruik kunnen maken van de kansen die digitalisering biedt en weten wat ze ermee kunnen, moeten en willen. Vertrouwen in digitalisering en draagvlak voor digitale innovaties is daarvoor nodig. FME wil mensen enthousiasmeren voor de kansen die digitalisering biedt en wat zij ermee kunnen doen. Via het meerjarig programma UpgradeNL (2019-2021) wil FME Nederland meer 'techwijs' (: bewustzijn creëren over de kansen van digitale technologieën) maken voor de toekomst. Voorbeeld daarvan is de campagne Make Tech Yours waarmee de partners van UpgradeNL mensen enthousiasmeren voor digitale technologie. Gezamenlijk moeten we mensen meer enthousiasmeren voor digitale technologie, want er is een tekort aan technisch personeel binnen de industrie en tekort aan talent met de focus op digitale technologieën zoals cybersecurity, data science en AI.

Daarom is het belangrijk dat we investeren in een positieve beeldvorming rondom digitalisering, in de samenleving als geheel en specifiek in het onderwijs. Digitalisering raakt het onderwijs in de kern. Wat FME betreft worden digitale vaardigheden onderdeel van elke opleiding zodat niemand straks aan de kant komt te staan. Een basiskennis van digitale vaardigheden zorgt voor vertrouwen in digitalisering. Zeker voor kinderen is dit cruciaal, want voor hen is dit de toekomst. FME pleit daarom voor:

- Het afschaffen van numerus fixi voor technische opleidingen zoals: AI, cybersecurity en data science om de toestroom van talent te vergroten.
- Een Deltaplan technisch onderwijs. De mismatch tussen het onderwijs vandaag en de baan van morgen vraagt nu om een Deltaplan: een langjarig investeringsprogramma voor bèta- en techniekonderwijs.

Kinderen techwijs maken met AI

FME is partner van de Nationale AI Cursus. De online AI-cursus is gratis voor iedere Nederlander om zo mensen te informeren over AI. Hare Majesteit Koningin Máxima lanceerde september 2019 de Nationale AI-cursus Junior waarmee 27.000 kinderen in het basisonderwijs kennismaakten met AI.



Digitaal leiderschap voor meer focus en snelheid

Technologie en digitalisering hebben ook impact op onze politieke besluitvorming. De ontwikkelingen van digitale technologieën gaan snel, kijk naar de opmars van AI in ons dagelijks leven en werk. De overheid is zelf ook aanjager van digitalisering, omdat de overheid haar eigen bedrijfsvoering en dienstverlening naar de burger toe digitaliseert. Digitalisering is niet alleen een onderwerp voor deskundigen, maar een onderwerp dat door de gehele Tweede Kamer besproken moet worden. FME pleit er daarom voor om het onderwerp digitalisering in alle vaste commissies aan de orde te laten komen. Zowel binnen de Financieel-Economische commissies als de Sociale commissies. Maak daarbij inzichtelijk welke vaste commissies over welke aspecten van digitalisering gaan en voorkom versnippering.

De ministeries zijn voor het bedrijfsleven relevante overheidsorganen waar veelvuldig mee wordt gesproken. FME pleit ervoor dat ieder ministerie een technologieberaad inricht waarin wordt gesproken over de kansen en oplossingen die technologie bieden voor het ministerie. Bij de eerste Conferentie Nederland Digitaal (2019) is het Beraad Nederland Digitaal opgericht. Het Beraad wordt voorgezeten door staatssecretaris van EZK, minister van J&V en de minister van BZK. FME pleit ervoor dat het Beraad Nederland Digitaal bespreekt hoe we komen tot meer synergie, stevige coördinatie en effectieve uitvoering van de Nederlandse digitaliseringsstrategie.

Samenspel tussen politiek en bedrijfsleven

De technologische industrie vraagt om digitaal leiderschap die zorgt voor meer focus en snelheid in het beleidsvormings- en parlementaire proces. Voor digitaal leiderschap is kennis en expertise nodig om de impact van digitalisering en technologie in te schatten en op een juiste manier toe te passen zodat waarde voor het democratische proces en de burger ontstaat. Het is dus belangrijk dat de volledige Tweede Kamer en de ministeries meer 'techwijs' worden en dit als ambassadeur uitdragen naar de samenleving. Bedrijfsleven, ministeries en politici moeten met elkaar hierover in gesprek blijven. FME vraagt de digitale commissie in haar advies op te nemen hoe de Tweede Kamer zelf meer 'techwijs' wordt en dit kan uitdragen als ambassadeur naar de samenleving.

FME mobiliseert en verbindt de technologische industrie en de samenleving voor elke vraag of uitdaging waarop technologie het antwoord is. We gaan voor een toekomstbestendige wereld, met meer welvaart en welzijn. FME wil met de overheid, bedrijven en wetenschap de kansen en mogelijkheden die digitalisering ons biedt benutten voor de technologische industrie en Nederlandse samenleving. De kracht van digitalisering zal bijdragen aan werkgelegenheid, innovatie en groei en daarmee onze internationale concurrentiepositie versterken.